

**Dendrokronologisk undersøgelse
af "garvekar" af fyr og lærk
fra
Møllergade 88-90, Svendborg.**

af

Thomas Bartholin

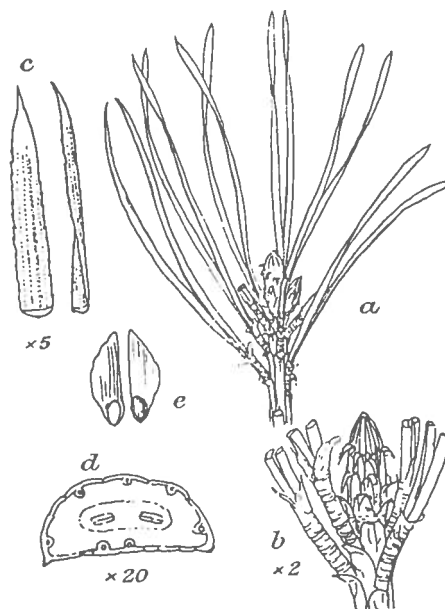

FIG. 96. *Pinus sylvestris*. *a*, branchlet, with winter bud; *b*, winter bud and bases of leaves; *c*, apex of serrulate leaf; *d*, section of leaf, showing marginal resin canals; *e*, seeds.

MØLLERGADE 88-90, SVENDBORG

Svendborg og Omegns Museum. Indsendt af Henrik M. Jansen. Undersøgt af Thomas Bartholin. NNU j.nr. A7964.

GARVEKAR

J. nr.: 90 SOM A 98: 12 prøver af ca. 1 ½" tykke plankløvede/-sagede planker fra bunden af et jordgravet garvekar modtaget 10/12-1990 og 21/1-1991

11 af prøverne er af Pinus sp., fyrretræ og heraf kan 9 dateres. Yngste, bevarede årring er dannet i 1790 e.Kr. Da ingen af prøverne har barkringen bevaret må træerne være fældet efter dette tidspunkt.

1 prøve af Larix sp., lærketræ kan ikke dateres.

Dateringen er først blevet mulig nu, idet den er foretaget med en grundkurve for fyr fra det sydøstlige Finland, som Dr. Markus Lindholm, Joensuu Universitet, Finland, venligst netop har stillet til rådighed.

Dateringen viser sig kun svagt mod de øvrige finske kurver, vi råder over, og ikke mod andre kurver fra Østersøområdet.

På nuværende tidspunkt må vi derfor tolke dette som en tømmerimport fra det sydøstlige Finland, eller måske endnu længere østpå, hvis fyrretræerne og lærken har vokset i samme område. Lærkens vestligste udbredelse er således lige øst for Onegasøen. Det er da heller ikke utænkeligt at fyr fra dette område kan dateres mod den sydøstfinske grundkurve, som kan anvendes til dateringer af prøver fra Novgorod.

Katalog over Prøverne.

4009001A

Planke, fyrretræ,

80 årringe. 1688-1767 e.Kr. Ingen barkring.

Fældet efter 1790 e.Kr., som prøver 4009002A.

4009002A

Planke, fyrretræ,

88 årringe. 1703-1790 e.Kr. Ingen barkring.

Fældet efter 1790 e.Kr.

4009003A

Planke, fyrretræ,

73 årringe. 1710-1782 e.Kr. Ingen barkring.

Fældet efter 1790 e.Kr., som prøver 4009002A.

4009004A
 Planke, fyrretræ,
 46 årringe. 1691-1736 e.Kr. Ingen barkring.
 Fældet efter 1790 e.Kr., som prøver 4009002A.

4009005A
 Planke, fyrretræ,
 57 årringe. 1711-1767 e.Kr. Ingen barkring.
 Fældet efter 1790 e.Kr., som prøver 4009002A.

4009006A
 Planke, fyrretræ,
 33 årringe. Ingen barkring.
 Ikke dateret.

4009007A
 Planke, fyrretræ,
 84 årringe. 1704-1787 e.Kr. Ingen barkring.
 Fældet efter 1790 e.Kr., som prøver 4009002A.

4009008A
 Planke, fyrretræ,
 53 årringe. 1710-1762 e.Kr. Ingen barkring.
 Fældet efter 1790 e.Kr., som prøver 4009002A.

4009009A
 Planke, fyrretræ,
 105 årringe. 1666-1770 e.Kr. Ingen barkring.
 Fældet efter 1790 e.Kr., som prøver 4009002A.

4009010A
 Planke, fyrretræ,
 36 årringe. Ingen barkring.
 Ikke dateret.

4009011A
 Planke, fyrretræ,
 77 årringe. 1663-1739 e.Kr. Ingen barkring.
 Fældet efter 1790 e.Kr., som prøver 4009002A.

4009012A
 Planke, lærketræ,
 104 årringe. Ingen barkring.
 Ikke dateret.

Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser Dendrokronologisk Laboratorium MÅLE- OG DATERINGSSKEMA		Lokalitet: Møllergade 88-90, Svendborg.						NNU j.nr.: A7964	
		Emne: Garvekar, planker				Træart: Pinus sp., fyr og Larix sp., lærk			
Prøvebetegnelse	Træart	Antal radier	Antal årringe	Marv, år	Splint	Bark	Synkron position	Fældningstidspunkt	Kommentar
4009001A	FYR	1	80	<10	-	nej	1688-1767	efter 1790	som 4009002A
4009002A	"	1	88	1	-	nej	1703-1790	efter 1790	
4009003A	"	1	73	<10	-	nej	1710-1782	efter 1790	som 4009002A
4009004A	"	1	46	<5	-	nej	1691-1736	efter 1790	som 4009002A
4009005A	"	1	57	<10	-	nej	1711-1767	efter 1790	som 4009002A
4009006A	"	1	33	>25	-	nej	ikke dateret		
4009007A	"	1	84	>10	-	nej	1704-1787	efter 1790	som 4009002A
4009008A	"	1	53	>10	-	nej	1710-1762	efter 1790	som 4009002A
4009009A	"	1	105	<25	-	nej	1666-1770	efter 1790	som 4009002A
4009010A	"	1	36	>25	-	nej	ikke dateret		
4009011A	"	1	77	>25	-	nej	1663-1739	efter 1790	som 4009002A
4009012A	LÆRK	1	104	>50	-	nej	ikke dateret		

Til undersøgelsen er anvendt EDB-programmet Catras, version 4.17, udarbejdet af R. Aniol.
 ANIOL, R., Tree-ring analysis using CATRAS, Dendrochronologia, I, 1983, pp. 45-53.

Udarbejdet af: Thomas Bartholin, 1. juli 1998

FIG. 60. *Larix decidua*. a, two short shoots and two cones; b, young cone and long shoot (in May); c, part of shoot with leaf and leaf-bases; d, inner face of cone scale, showing young seeds; e, young cone scale and bract, the side view; f, bract; g, mature cone scale and seeds.

Publicering:

Resultatet kan frit anvendes, hvis der henvises til nærværende rapport. Med mindre andet aftales forventes resultatet offentliggjort i oversigten over dendrokronologiske dateringsundersøgelser, som udarbejdes af NNU.